

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 11.

Kontor: Nørregade 33, St.

30. Maj 1903.

Udgaar hveranden Lørdag.

19. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet (+ 13 Øre i Postpenge i København. + 15 Øre i — i Provinserne.) Enkelte Numre 10 Øre.

Julie Laurberg,

Fotograf.

Kongens Nytorv 13.

Indgang ad Porten.

Elevator.

**Københavns
Forskoleseminarium,**

Nørrebrogade 27.

Seminarieret er statsanerkendt. Uddannelsen er étaarig. Optagelsesprøve afholdes midt i August.

Oplysninger meddeles ved Henvendelse til Seminarieret, hvis Kontor er aabent fra 2—3.

Kirstine Frederiksen.

J. Th. Huus.

Emilie Jansen.

Kvindernes Køkken.

er nu **Vimmelskiftet 38**, 1. Sal; Varme Retter fra Kl. 11. Middag Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —6 $\frac{1}{2}$. Store nye istandsatte Lokaler.

Marie Steffensens Skole

for Snitmønstertegning,

Tilskæring og Kjølesyning,

Zinnsgade 2, 2. Sal.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,

tilkendt eneste

Panoptikon B, 1ste Sal o. G.

Telefon 26543.

Læge Frk. Eli Møller

er fra 1ste April **flyttet** fra Fødselsstiftelsen og bor atter **Gothersgade 141, 2. Sal.** Træffes Hverdage 12—1, Helligdage 8 $\frac{1}{2}$ —9 $\frac{1}{2}$.

Redaktøren træffes i sit Hjem, Amalievej 9, sikkert 5—7.

Bøger og Blade bedes sendte til samme Adresse. Mundtlig Besked modtages paa **Dansk Kvindesamfunds Kontor**, aabent 8—7, og hertil bedes man henvende sig om alt Ekspeditionen vedrørende.

Kvinden og Samfundet.

Opmærksomheden henledes paa, at „Kv. og Samf.“ giver Abonnentsamlere den sædvanlige Boghandleravance: 40 % saaledes, at man for hver til Kontoret, Nørregade 33, St., **indsendt Kvittering fra Postvæsenet** paa en Abonnent (dog mindst 5 ad Gangen) vil faa 20 Øre — 1 Kr. for 5 ny Abonenter — tilbagesendt.

Valgoppraab fra Kvinder.

Vælgere!

Det er paa Tide at ophæve den Uret, der siden 1849 er begaaet mod Landets Kvinder!

Skaft os Valgret og Valgbarhed i Lighed med Mænd! Stem derfor kun paa de Kandidater, der vil give os disse Rettigheder, saa vi kan føle os som Borgere i vort Land!

Borgerpligterne hviler paa os saa vel som paa Mændene; men Rettighederne mangler vi!

Samfundet trænger til vort Arbejde i det offentlige Liv!

I en Menneskealder har vi ventet paa Opfyldelsen af disse Krav. Officielle Udtalelser giver os Grund til at tro, at vi endelig i Aar vil opnaa kommunal Ligestilling med Mændene.

Gør ikke vor Tro til Skamme!

**Danske Kvindeforeningers
Valgretsudvalg,**

København i Maj 1903.

Loven om Menighedsraad.

Den første Lov, der giver Kvinder lige Valgret og Valgbarhed med Mænd, er vedtaget. Og man bør selvfølgelig være glad over, at det endelig er faldet en Minister og en Rigsdag ind, at Kvinder er Samfundsborgere lige saa vel som Mænd. Men man ønsker, at selve Loven var bleven vedtaget i den Form, Ministeren og Folketinget i 1902 enedes om. Thi da betød den noget andet og mere end en Anerkendelse af Kvinders lige Menneskeret

med Manden, da betød den, at Menigheden gennem Menighedsraadet fik en væsentlig Indflydelse paa Præstembedets Besættelse —; noget saa selvfølgelig, at man vanskelig forstaaar, at Landstinget har faaet en saa vigtig Bestemmelse fjærnet. Og dermed er Menighedsraadets Betydning for en sund Udvikling af et religiøst Menighedsliv, nærmest bleven lig Nul.

Man vil sikkert erindre, at 855 Præster, da Ministeren i 1901 havde forelagt sit Forslag om et Menighedsraad, anmodede Regeringen om Nedsættelsen af en Kommission til Drøftelse af dette og andre kirkelige Spørgsmaal, men at hverken Kirkeministeren eller Folketinget vilde gaa ind paa dette.

Saa tog Landemoderne fat i 1902 og udtalte uden egentlig at drøfte selve Kirkelovforlagenes (der var 4) Bestemmelser, at man ønskede de kirkelige Spørgsmaal behandlede paa en Kirkedag, inden de kom til Rigsdagen.

Og Landstinget syntes at dele disse separatistiske Anskuelse! I 1903 tilbagesendte de Lovforslagene til Folketinget og tilføjede et Lovforslag om Nedsættelsen af en Kirkekommission.

Ministerens og Folketingets vilde ikke tage imod dette sidste Forslag, saaledes som det forelaa fra Landstinget; men efter nogen Forhandling og Ændring enedes man pludselig om det, vi nu har faaet: Et Menighedsraad uden væsentlig Betydning og et kirkeligt Udvalg, der skal udarbejde Forslag til en Kirkeforfatning. Man vil snart opdage, at dette Udvalg har et meget „gejstligt“ Præg, naar man hører, at 4 Medlemmer udnævnes af Kirkeministerens, 12 gejstlige Medlemmer vælges af Gejstligheden, Sjællands Biskop er selvskreven Medlem, det teologiske Fakultet vælger 1 Medlem af sin egen Midte, det juridiske ligeledes 1 — og saa kommer endelig 18 Lægfolk (+ 1 Medlem for Færøerne), der vælges af Menighedsraadene, ikke af Menighederne; men i Menighedsraadene er den gejstlige Indflydelse ikke ringe.

Hvorom alting er, Menighederne faar kun ringe Indflydelse paa Sammensætningen af det Raad, der skal forberede en Kirkeforfatning. Er dette rigtigt? Det er dog den store Lægbefolkning, der skal leve under Kirkeforfatningen, og som skal have Plads for deres religiøse Livs Udfoldelse inden for Kirkens Rammer.

Eller er Meningen den, at Kirkens Embedsmænd skal være de alene bestemmende, Menigheden de tavse Tilhørere.

Man hør f. Eks., hvad det er, Menighedsraadene maa beskæftige sig med: Kirkens Opvarmning, Forrentning og Afdrag af dens Laan, Laan til Anskaffelse af Brændsel til Kirken, om Konfirmationen skal holdes 2 Gange om Aaret (hvorfor ikke om, hvorvidt det ikke vilde være i Overensstemmelse med sand Religiøsitet helt at afskaffe Konfirmationen?) o. s. v. Saa snart der bliver Tale om endog det lidt, hvilke Salmebøger, Lærebøger, Prædikentekster, der ønskes autoriserede til Brug, skal Præst og Lærer være enige med Menighedsraadet derom. Endelig i de sidste §§ bliver der Tale om noget, der vedrører selve det religiøse Liv, men her gives der atter Præsten Forrangen for Menighedsraadet. Han kan henvende sig til Menighedsraadet om „Samarbejde i alt, hvad der kan tjene til at vække, styrke og lede et sundt kristeligt Liv i Menigheden“, — men Menighedsraadene skal gennem et Andragende indgive deres Overvejelser over kirkelige Spørgsmaal til Biskoppen, det kirkelige Udvalg eller Kirkeministerens. Det vil sige: Den fri Udfoldelse af Menighedslivet presses ind i Former, der næppe vil fremme det sunde, religiøse Liv i Menighederne. Det vil formodentlig blive de fanatiske, mest intolerante Missionsfolk, der vil blive valgt ind i Menighedsraadene, idet den store, indifferente Masse vil undlade at stemme, eller stemme saaledes, som de fleste stemmer, og de faatalige aandsfrie Medlemmer, som Kirken rummer, enten helt vil afholde sig fra at stemme, eller ogsaa kun vil opnaa at kunne besætte Mindretallet af de 4 Repræsentanter, Sognebeboerne maa vælge efter Forholdstalsvalgmaaden. Der kan nemlig for et aandsfrit, religiøst Menneske være Grund til at overveje, om han eller hun, saaledes som det kræves, vil afgive en skriftlig Erklæring om, at ville handle efter den „evangeliske — lutherske Kirkes Læresætninger“. Disse Læresætninger er over 400 Aar gamle! Men der ikke kunde tiltrænges nyere Paavirkninger, om det religiøse Liv skal vokse frem. Naar hidindtil den kristne Kirke har gjort mægtige Skridt mod en sand og sund „religiøs“ Udvikling har det været de „oprørske“ Aander, som Luther, Hans Tavsens og Grundtvigs, dem, der ikke har kunnet eller villet sværge til deres Tids kirkelige Læresætninger, der har skaffet Lys og Liv ind i Kirken. Det er ikke den vedblivende, bogstavrette Fastholden ved det bestaaende, vi trænger til i Kirken, om denne skal blive og være en bevisførende Magt, men derimod den bestandige Refor-